

състояние... Да се даде възможност на родителите, които желаят, да регистрират новородените си деца като българи” (ЦДА, ф.1Б, оп.6, а. е.4034, л.1-3). Започват конкретни действия по преименуването.

Тласък на процеса дава и Решение А-101 на Политбюро на ЦК на БКП от 5 април 1962 г., с което се констатира, че “...над 130 хиляди цигани и десетки хиляди татари и българи мохамедани в много райони на страната са се регистрирали като турци...”. Разработва се инструкция, с която се разяснява на “гражданите от небългарски произход”, че “при пълно вътрешно убеждение и открито собствено желание могат да регистрират себе си и своите деца като българи, да променят своите собствени, бащини и фамилни имена без решение на народния съд, а само с писмена молба до съответните народни съвети” (ЦДА, ф.1Б, оп.15, а. е.765, л.8-13). Така започналият процес на преименуване на циганите мюсюлмани се облича в официална форма.

Не навсякъде обаче това става безпроблемно. „Към ония, които не желяеха да си сменят имената, нескрито изразяваха негативното си отношение. Такива упорити цигани често бяха наказвани за най-дребни прояви, забавяха авансовото им заплащане, имаше даже случаи на уволнени.... – всичко това, виждате ли, ставало поради „съкращения”. На упоритите цигани не изплащаха редовно социалните помощи. По това време (1962-1963 г.) се завършваше строителството на „Филиповци” край София. От районните съвети и от Софийски ГНС идваха сигнали, които недвусмислено даваха да се разбере, че новодомци могат да станат само тези, които са си сменили имената. ...В квартал Столипиново в Пловдив на многолюдно събрание, на което говори заместник-завеждащият отдел „Малцинствен” Димитър Генов, през прозореца хвърлиха голям камък, който по една случайност не го улучи. В Нова Загора колата, с която пътувах, бе атакувана с градушка от камъни. Главният аргумент на яростните противници за смяната на имената беше: „Ние не сме цигани, ние сме турци! Когато смените имената на всички турци, тогава и ние ще сменим нашите!” И това беше истина. В официалните документи за самоличност те бяха вписани като турци, макар че в интимни разговори не отричаха циганския си произход” (Колев 2003: 157-159).

Епизодична промяна на имена на цигани мюсюлмани има още в края на 50-те год. на XX век – например в с. Водолей, Великотърновско. Тази смяна е различна от смяната през 20-те и 30-те години, когато се променя и самата религия на циганите мюсюлмани и цели групи преминават към християнството – напр. музиканти от Североизточна и Централна България, калайджиите в Северозападна България и др. (Колев, Крумова 2005: 36).

През 1939-1940 г. в Царство България започва аналогичен процес, без официално да бъде обявен в печата и по радиото, за смяна на имената на т.нар. турски цигани. „Старите хора от Врачанско, Видинско,